

PROPOSITIO II.

Iustitia semel accepta amitti potest.

Probatur 1°. ex sacris Codicibus: *Si averterit se justus à justitia sua, & fecerit iniquitatem. . . . numquid vivet? Cum recesserit justus à justitia sua, feceritque iniquitates, morietur in eis: (Ezech. cap. 18. v. 24. & 33. v. 18.)* Atqui avertere se & recedere à justitia sua, & in suis iniquitatibus mori non potest aliquis, quia justitiam acceptam amiserit; ergo, &c.

Præterea Christus Discipulos suos ita docet: *Dico vobis amicis meis: . . . timete eum qui, postquam occiderit, habet potestatem mittere in gehennam. (Luc. 12. 5.)* Sic etiam monet Apostolus: *Qui se existimat stare, videat ne cadat. (I Cor. 10. 12.)* Quia de re ipse perterritus ait: *Castigo corpus meum, & in servitutem redigo, ne fortè cum aliis prædicaverim, ipse reprobus efficiar. (Ibid. cap. 9. 27.)* Atqui si justitia semel donatus, eam non possit excidere, ut volunt Calvinistæ, vanæ sunt prorsus & otiosæ illæ tum Christi, tum Apostoli hortationes. Nihil est enim causæ cur metuat justus ne cadat, cur timeat omnipotentem Deum qui potest in gehennam mittere, cur suum corpus in servitutem redigat, ne reprobus fiat; quàm autem hæc à Scripturis abhorreant, vel primo intuitu satis patet; ergo, &c.

Prob. 2°. Exemplis. Justus fuit David ex omnium consensu, siquidem de eo dixit Deus: *Inveni David virum. . . secundum cor meum. (Act. Apost. 13. 22.)* Atqui tamen justitiam amisit, quando homicidium cum adulterio conjunxit quis enim crediderit justitiam cum tantis sceleribus posse consistere? Salomonem primis Regni sui annis justum extitisse innuit Scriptura, & fatenter Calviniani; cum vero mulieres alienigenas ita deperit, ut in ærum gratiam templa falsis numinibus extrueret, justum

justum permanisse quis crediderit? *Nolite jugum ducere cum Infidelibus, inquit Apostolus; quæ enim participatio justitiæ cum iniquitate? . . . Qui consensus Templo Dei cum Idolis? (2. Cor. cap. 6. v. 14. & 16.)* Pariter S. Petrus haud dubiè justus erat, quo tempore eum esse mundum Christus declavit: (Joan. 13.) Atqui tamen deinde justitiæ excidit; cum scilicet Christum ter jurando negavit; ergo, &c.

Prob. 3°. Ex Augustino. *Credendum est, inquit, quosdam de filiis perditionis, non accepto dono perseverandi usque in finem, in fide quæ per dilectionem operatur, incipere vivere, & aliquandiu fideliter & justè vivere, & postea cadere. (Lib. de corrept. & gr. ii. cap. 13. n. 40.)* Ex duobus autem piis, cur huic donetur perseverantia usque in finem, illi non donetur, inscrutabiliora sunt judicia Dei: nonne utique vocati fuerant, . . . utrique ex impiis justificati? (Lib. de dono persever. cap. 9.) Undè sic refelluntur Hæretici: Illi acceptam justitiam amittunt, qui post vitam fideliter justèque inceptam cadunt; quibus, licet justificatis, non datur perseverantia usque in finem: atqui, juxta Augustinum, non desunt homines qui post vitam &c. ergo, &c. Alios Patres in rectam perspicua appellare superfluum est.

Prob. 4°. ex ipsis Calvinianis: Fatentur veros Fideles interdum in peccata gravissima prolabi, in adulteria, homicidia, ebrietates & alia crimina: atqui hujusmodi peccata cum justitiâ consistere nequeunt, siquidem è Regno Cælorum excludunt, sic testante Apostolo: *Manifesta sunt opera carnis quæ sunt fornicatio, immunditia, ebrietates. . . . & his similia, quæ prædico vobis, sicut prædixi, quoniam qui talia agunt, Regnum Dei non consequentur. (Gal. cap. 5. v. 19. & 21.)*

Præterea quamvis, juxta Calvinianos, justitia in caritate aliisque virtutibus propriè non consistat, consentitur tamen ab iis inseparabilem esse

justitiam. Quis vero dicat castitatem cum adulteriis, caritatem cum homicidis, temperantiam cum ebrietate, aliasque virtutes cum oppositis vitiis posse conciliari?

Prob. 5°. ex horrendis consecrariis quæ ex Novatorum errore desuunt. Viam scilicet criminibus aperit latissimam, honorumque operum fovet negligentiam. Quid enim justos à peccato potentius avocet, ad bonumque vehementius accendit, quam dogma quod defendimus; nimirum justitiam, caritatem, æternamque hereditatem per grave quodcumque peccatum amitti, & solam bonorum operum sterilitatem ad damnationem sufficere? Inde fit ut à criminibus caveant quæ eos justitiâ exuerent, ut virtutum exercitatione, bonisque operibus certam faciant suam vocationem & electionem: hoc autem frenum, hunc stimulum non habent Calvinii sectatores, utpotè qui per fidem specialem quam in seipis sentire putant, certo persuasi sunt se prædestinatos esse, & gratuitum Dei favorem, quocumque modo vixerint, nunquam amissuros. Quem peccati horrorem concipiet, qui in animum sibi induxerit justum, qualem se Calvinianus esse certo credit, quantumvis graviter peccet, justitiæ statu non excidere? Quis igitur sapiens Calvinianum circa justificationem dogma non horreat, tanquam morum totiusque pietatis ruinam & perniciem?

Hinc Concilium Tridentinum ista statuit: *Si quis hominem semel justificatum dixerit amplius peccare non posse, neque gratiam amittere, atque ideo eum qui labitur & peccat, nunquam fuisse verè justificatum, ... anathema sit.* (*Sess. 6. de justificat. can. 23.*)

Solvuntur objecta.

Obj. 1°. Juxta Apostolum, *caritas nunquam excidit*: (*1. Cor. 13. 8.*) atqui caritas à justitia

non distinguitur; ergo justitia etiam nunquam excidit, vel amittitur.

Resp. Dist. maj. Caritas nunquam excidit; id est, post vitam hanc non cessat, non destruitur, conc. id est, in hac vita nunquam amittitur, neg. maj.

Genuinus ille est Apostoli sensus, quod caritas intra augustos hujus temporis limites non coercetur; sed in altera vita permaneat: si ad mortem usque retineatur: quod de multis aliis donis dici non potest, quæ ita præsentem ad statum pertinent, ut post mortem locum non habeant; quales sunt, spes, fides, quæ à Beatis exulant. Quam autem hæc interpretatio cum Apostoli mente cohæreat, ex ipso contextu patet; ita enim se habet: *Caritas nunquam excidit, sive Prophetiæ evacuabuntur, sive linguæ cessabunt, &c.* Caritatem vero in hac vita per mortale peccatum interire & extinguere posse minimè negat Apostolus. Nonne asserit quosdam ex illis qui semel sunt illuminati, (*Id est, baptizati, ac proinde justitiâ donati*) .... & participes facti sunt Spiritus Sancti..... prolapsos esse..... rursus crucifigentes sibi metipsos Filium Dei? (*Heb. 6. 4.*)

Obj. 2°. illud Joannis: *Omnis qui in eo (Deo) manet, non peccat. Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit, ... & non potest peccare, quoniam ex Deo natus est.* (*1. Joan. 3. v. 6. & 9.*) Atqui justii manent in Deo, & nati sunt ex Deo, ergo nec peccant, nec peccare possunt, nec proinde justitiam amittere.

Resp. 1°. Dist. maj. Omnis, &c. non peccat nec peccare potest mortaliter, quandiu manet in Deo, conc. maj. nunquam peccare potest mortaliter, neg. maj.

Objectus itaque ille locus eo sensu accipiendus est, quod justii nec peccent, nec peccare possint mortaliter, quandiu in Deo manent & filii ejus sunt. Quo pacto enim possent mortale peccatum

cum gratia justificante, per quam sunt ex Deo nati, simul conjungere? Hunc locum ita interpretatur Augustinus: *In quantum in Deo manet, in tantum non peccat*, (*Tract. 4. in 1. Joan. epist. cap. 3. n. 8.*)

Apud Apostolum agi de peccato mortali manifestum est ex iis quæ statim subjicit: (*v. 10.*) *In hoc*, inquit, *manifesti sunt filii Dei & filii diaboli*; id est, hoc signo discriminantur, quod isti peccent, & illi non peccent: atqui non veniale, sed mortale peccatum filios diaboli efficit. Ex eo quod vero aliquis mortaliter non peccet, quando in Deo manet, ipsiusque filius est, non sequitur eum nunquam posse mortaliter peccare, & justitiam non perdere. Contrarium probat quod legitur apud eundem Joannem. (*Apoc. 2.*) Ibi enim commendat Episcopi Ephesini labores, patientiam, odium in malos, in calamitatibusque pro Christo perferendis fortitudinem & constantiam: quæ omnia pristinam hominis sanctitatem & justitiam aperte demonstrant: atqui tamen ex præclaro illo statu excidit; sic enim arguitur: *Caritatem tuam primam reliquisti; memor esto itaque undè excideris, & age penitentiam, & prima opera fac.* (*Ibid. v. 4. & 5.*)

Resp. 2°. Quocumque sensu, qui apud interpretes varius est, accipiatur locus ille difficilis, Calvinianos nihil juvat. Ipsi enim fatentur à justis interdum gravissima committi peccata, adulteria, homicidia & alia hujusmodi monstra; B. Joannes contra dicit eum qui ex Deo natus est non peccare. Generatim pronuntiat justitiam & peccatum stare simul non posse. *Filiioli*, inquit, *nemo vos seducat: qui facit justitiam, justus est: qui facit peccatum ex diabolo est.* (*Ibid. v. 7.*) *Scitis quoniam omnis homicida non habet vitam æternam, in semetipso manentem, ac proinde nec justitiam;* (*Ibid. v. 15.*) hæc ergo epistola invictè refelluntur Calviniani, nedum ex ea quidquam elicere possint, quod ipsorum causæ favcat.

Obj. 3°. S. Augustinus sic affirmat: *Radicata caritas est? securus esto, nihil mali procedere potest.* (*Tract. 8. in Epist. Joan. cap. 4. n. 9.*) Atqui justus radicatum habet caritatem; ergo nihil mali potest committere quo justitiam amittat.

Resp. Dist. maj. Nihil mali procedere potest, id est, malum esse non potest quidquid oritur ex caritate, conc. id est, qui caritatem habet, nunquam malè agere potest, neg. maj.

Ea est igitur Augustini mens, ut malum esse nequeat quidquid ex caritatis radice surgit. Ibidem enim duplex operum genus distinguit, quorum alia à cupiditate, alia autem à caritate procedunt. Priora nunquam esse bona, quamvis talia aliquando videantur; posteriora vero nunquam mala esse affirmat. *Radicata est cupiditas*, inquit, *species esse potest bonorum factorum, verè opera bona esse non possunt. Radicata est caritas? securus esto, nihil mali procedere potest.* Mortaliter autem peccare posse, qui caritatem etiam radicatum & justificantem habet, expressa est ac indubitata S. Doctoris sententia, ut laudatis ipsius testimoniis compertum est; quibus istud adjungimus: *Si justificatus in malum vitam suam voluntate relabitur, certè iste non potest dicere, non accepi; quia gratiam acceptam Dei suo in malum libero amisse arbitrio.* (*Lib. de corrept. & grat. cap. 6.*) Non e eo loci, ut alibi passim, docet Augustinus justum ita peccare posse, ut acceptam justificantem gratiam, sive caritatem amittat?

Observatio.

Ex iis quæ diximus certum est non ita immutabilem esse justitiæ statum, ut qui in illo semel constitutus est, eo non possit excidere; sed cavendum maximè est ne, dum receditur à Calvinistarum errore, in alium prorsus oppositum transcurratur. Eo laborant vitio qui opinantur 1°.

justitiam non solum amitti posse, sed etiam alternis quasi vicibus amitti & recuperari; 2°. peccatoribus in peccatum mortale sæpè relabentibus absolutionem toties concedendam, quoties afferunt se ex peccatis dolere, emendationemque sibi proponere. Quæ opinio esset maximè perniciofa. Sicut enim Calvinistarum de justitiæ perpetuâ immutabilitate error ad omnem vivendi licentiam viam sternit, sublato justitiæ amittendæ metu, ita ea quæ fingeretur recuperandæ justitiæ facilitas, ad omne crimen committendum invitaret. Numquid peccare & justitiam perdere multum verebitur, qui in animum sibi induxerit se absque molestiâ, & à peccatis liberari, & justitiam adipisci posse? *Quod enim facile sanatur, ait Augustinus, non multum cavetur. (In Psalm. 6. n. 4.)*

Nos igitur operæ pretium facturos duximus, si ostenderemus desultoriam non esse justitiam, sed firmam & stabilem, ita ut alternatim amitti & recuperari non soleat, quamvis aliquando contingat justam eâ excidere. Itaque sit.

PROPOSITIO III.

Justitia aliquid habet stabilitatis, nec alternatim amitti & recuperari solet.

PROBATIO I.

Ex Scripturis.

1°. Justum sic describit Propheta Regius: *Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum, ... sed in lege Domini voluntas ejus, ... & erit tanquam lignum quod plantatum est secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo, & folium ejus non defluet. (Psalm. 1.)* Atqui hæc justitiam illi non congruit, qui in peccatum mortale quod confessus erat, solet recidere. Quoties enim relabitur, nonne abiit in consilio impiorum?

Numquid de eo verè dixeris, ipsius voluntatem esse in lege Domini, quam ita facile infringit? Cum in ipsius pectore adhuc ferveant cupiditates, quibus in pristina peccata rapitur, eum potius contuleris arbori quæ nimio solis æstu arefcens, fructum negat in tempore, & cujus folia præ siccitate defluunt.

Ibidem impios sic adumbrat Psaltes: *Non sic impii, non sic; sed tanquam pulvis quem projicit ventus à facie terræ. (Ibid. v. 4.)* Ventus, ait Augustinus, tentatio est; pulvis, iniquus quando venerit tentatio, tollitur pulvis, nec stat; nec resistit. (Serm. 1. in Psalm. 34. n. 9.) Atqui instar pulveris sunt qui tentationis vento pulsati, identidem in peccata mortalia recidunt; ac proinde non inter justos, sed inter iniquos recensendi sunt.

2°. Justus in variis Scripturæ locis comparatur, nunc luci splendidæ quæ crescere non desinit donec perfecta evaserit. *Justorum semita, quasi lux splendens, procedit & crescit usque ad perfectam diem. (Proverb. 4. 18.)* Nunc solo optimo in quod jacta semina altas agunt radices, & in maturos fructus adolefcunt; nunc domui supra rupem firmissimam fundatæ, quæ adversus pluviarum, fluminum, ventorumque impetus inconcussa stat. *Omnis qui audit verba mea hæc & facit ea, assimilabitur viro sapienti, qui ædificavit domum suam supra petram, & descendit pluvia & venerunt flumina, & flaverunt venti, & irruerunt in domum illam, & non cecidit; fundata enim erat super petram. (Matth. 7. v. 24. & 25.)* Atqui eo spectant hujusmodi comparationes, ut ostendatur desultoriam non esse gratiam justificantem, sed aliquid stabilitatis habere; sicutamque esse eorum justitiam, qui in peccatum mortale identidem relabuntur.

3°. *Si quis me diligit, ait Christus, sermonem meum servabit, & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus.*

(Joan. 14. 23.) Atqui vox illa, *mansio*, aliquid stabile & permanens indicat, quod instabilibus illis justis accommodari non potest, ad quos non nisi raptim Deum venire fingitur.

4°. Omnes justos Apostolorum persona Christus sic alloquitur: *Dico vobis amicis meis: ne terreamini ab his qui occidunt corpus, &c.* (Luc. 12. 4.) *Vos amici mei estis, si feceritis quae ego praecipio vobis. Jam non dicam servos.... vos autem dixi amicos.* (Joan. 15. v. 14. & 15.) Porro quis amicitias, quando sunt instabiles, non habeat ut maxime suspectas? Si homines non soleant ex amicis inimici, & vicissim, perpetuam levitate fieri, quis serio credere queat amicitiam cum Deo, tam suavem, tam beneficam, nihil firmitatis habere, ita ut unus idemque homo continuam mutatione, nunc amicus Dei sit, nunc inimicus? Per arctissimam hanc amicitiam manet Deus in homine eum roborans & muniens, & homo in Deo, nolens ab eo divelli, cum sponsa Canticorum dicens: *Inveni quem diligit anima mea: tenui eum, nec dimittam.* (Cant. 3. 4.)

5°. Apostolus justificatorum conditionem ita depingit, ut solitos ad peccatum reditus excludat. Nam 1°. *mortui sunt peccato.* 2°. *Consepulti cum Christo per Baptismum in mortem.* 3°. *Vetus illorum homo crucifixus est, ut destruat corpus peccati, & ultra non serviant peccato.* 4°. *Sicut Christus resurgens ex mortuis, jam non moritur, & mors illi ultra non dominabitur; ita & mortui quidem sunt peccato, viventes autem Deo in Christo Jesu Domino nostro, denique liberati à peccato.... servi facti sunt justitiae:* (Rom. 6.) atqui nec peccato mortui, nec à miserrimo peccati jugo ad felicissimam justitiae servitutem revocati, nec veterem hominem crucifixisse merito dici possunt qui, post acceptam absolutionem, ad peccatum mortale solent recurrere; ergo non nisi vanum justitiae simulacrum exhibere censendi sunt.

Præterea qui à prioris domini servitute liberatus est, ipsi non amplius servit: atqui juxta Apostolum homo verè justificatus, à peccati qui prius mancipatus erat servitute liberatus est: ergo non amplius servit peccato.

PROBATIO II.

Ex Patribus.

Pœnitentia est, inquit autor antiquus apud S. Ambrosium, & mala præterita plangere, & plangenda iterum non committere. (Serm. 25. tom. 2. pag. 425. in append.) Eodem modo veram pœnitentiam definit Scriptor alter apud S. Augustinum: *ista est, filioli, vera pœnitentia, quando sic pœnitet, ut non repetat.* (Serm. 117. in append. tom. 5. pag. 113. n. 1. Edit. BB.) *Fructus dignus est pœnitentiae transacta flere peccata, & eadem iterum non agere.* (Ibid.) S. Fulgentius: *Nunquam diluunt gemendo peccatum, quia non desinunt peccare post gemitum.* (Lib. 1. de remiss. peccat. cap. 12.) S. Ildorus: *Irrisor est, non pœnitens, qui adhuc agit quod pœnitet, nec Deum videtur poscere subditus, sed subsannare superbus.* (Lib. 2. sent. cap. 16.)

Itaque juxta SS. Patres, verus non est pœnitens, qui alternatim pœnitentiam agit, & mortaliter peccat: atqui longè aliter loqui debuissent, nisi justitiam ita stabilem esse existimassent, ut non soleat alternè quasi vicissitudine amitti & recuperari.

PROBATIO III.

Ex Rationibus Theologicis.

1°. Ratio. In justo est habitus caritatis, quod Deum plus ceteris omnibus diligit, & ita comparatus est, ut potius cujuslibet rei jacturam patiat, quam amicitiam Dei peccando amittat:

atque illud cujuslibet habitus, sive boni, sive mali proprium est, ut aliquam firmitatem & stabilitatem habeat. Ut enim docet S. Thomas, habitus dicuntur illæ qualitates quæ secundum suam rationem habent, quod non de facili transmutentur: . . . ex quo patet quod nomen habitus diuturnitatem importat. (1. 2. quæst. 49. art. 2. ad 3.) Hanc veritatem quotidiana probat experientia. Numquid enim vir ambitiosus, honorum dignitatumque cupidissimus, brevi temporis intervallo fieri solet humanæ gloriæ contemptor, & Christianæ humilitatis sectator? Numquid avarus auri facrâ fame laborans, paucos intra dies ab insana illa divitiarum cupidine, ad earundem contemptum traducitur? Quis corporeis voluptatibus seruiens, eo statim & absque molestiâ pervenit, ut abjectâ pravâ libidine, nonnisi plurissimam amet virtutis delectationem? Numquid hujusmodi homines videas alternis vicibus, nunc deliciis molli ter diffuentes, nunc austerius pœnitentiæ laboribus sese devotentes? Tam subitæ conversiones veluti totidem prodigia haberentur, quia norunt omnes eam esse vim habitus cujuslibet, ut imperiosè dominetur, nec faciliè subigatur; ergo cum in justo sit habitus caritatis, quâ Deum ceteris omnibus anteponit, ridiculum esse in eo alternas illas justitiæ & peccati mortalis vices fingere.

2°. Ratio. Justitiam & pietatem, quando sincera est, firmam & constantem esse, ex communi hominum sensu & judicio compertum est. Equis enim illum judicem putat integrum, qui injustitiæ aliquoties consentit? Quis hominem existimat probum, si quod facinus iniquum identidem committat? Quis eam uxorem castam & fidelem reputat, quæ fidem conjugalem interdum violat? Quis ei famulo confidat quem novit, non quidem frequenter, sed tamen aliquando ferari! Quis eum Christianum censet verè pium, qui nonnunquam in perjurium, in ebrietatem, aliudve crimen in-

cidit? Quantum discriminis vel inviti, statuimus inter virum qui viam mandatorum Dei constanter & inoffenso pede decurrit, & alium hominem in duas partes claudicantem, nunc Religioni, nunc peccato servientem! priorem ut justum & sanctum veneramus; posterioris vero justitiam, saltem ut plurimum, suspectam habemus. Quamobrem si de viro quodam quem justum extimamus, narretur grave aliquod peccatum, vix illud credere possumus; aut si manifestum crimen sit, illum vel pietatem simulasse suspicamur, vel humanam deploramus fragilitatem. Adeo naturali quodam instinctu persuasum quisque habet, in justitiæ statu non parum esse firmitatis & constantiæ!

3°. Ratio ex incommodis petita quibus laborat opinio contraria. 1°. Pœnitentiæ Sacramentum sanandis animæ vulneribus institutum, in Ecclesiæ dedecus vergeret. Ipsi enim objiceretur, nec immerito quidem, eam, dum peccatoribus in eadem crimina faciliè relabentibus indulgentiorem se præbet, ipsis peccandi licentiam concedere. 2°. Criminum horrorem eadem opinio plurimum imminuit. Numquid enim mortaliter peccare multum verbitur, qui crediderit hanc communem esse justorum conditionem, ut gratiam alternis vicibus & peccando amittant, & pœnitendo recuperent?

Dices: David, Petrus, & alii quidam justii lapsi sunt; ergo justii relabi solent.

Resp. Neg. conseq. Aliter profusuratiocinandum: David, Petrus, & alii quidam justii lapsi sunt; ergo justitia absolutè amitti potest & recuperari; at vero semel tantum lapsi dicuntur, & alii multo plures ne semel quidem, ut Abel, Henoch, Noë, Abraham, Isaac, Jacob, Joseph, Moyses, Josué, &c. Nullum denique reperias, qui à criminibus ad justitiam, alternâ vicissitudine identidem desilierit; ergo justii non solent relabi; ergo stabilis est justitia, non autem volubilis.

PROPOSITIO IV.

*Justitia in omnibus justis non est æqualis, sed
diversos admittit gradus.*

Prob. 1°. ex Scripturis. *Justorum semita quasi lux splendens procedit, & crescit usque ad perfectam diem.* (Prov. 4. 18.) Hoc oro, inquit Apostolus, ut caritas vestra magis ac magis abundet. (Philip. 1. 9.) Quis justus est justificetur adhuc, & sanctus sanctificetur adhuc. (Apoc. cap. ult. v. 11.) Hinc Ecclesia Deum sic precatur: *Da nobis fidei, spei & caritatis augmentum*: atqui nisi justitia diversos admitteret gradus, non cresceret usque ad diem perfectam, non posset magis ac magis abundare; ad illius incrementum non hortaretur Apostolus; nec ipseus augmentum à Deo postularet Ecclesia; ergo, &c.

Prob. 2°. ex Augustino: *Justificati sumus, inquit, sed ipsa justitia, cum proficimus, crescit.* (Serm. 158. de verbis Apost. cap. 5.) *Induti sunt Sancti justitiâ, & alii magis, alii minus.* (Epist. 167. cap. 3. n. 13.) De caritate sic habet S. Doctor: *Cum fuerit nata, nutritur; cum fuerit nutrita, roboratur; cum fuerit roborata, perficitur.* (Tract. 5. in. 1. Ep. Joan. cap. 3. n. 4. pag. 858.) Denique: *ipsi Sancti, inquit, in Ecclesia... sunt alii alii sanctiores, alii aliis meliores.* (Tract. 6. in Joan. n. 8.) Atqui omnia hæc S. Doctoris loca manifestè supponunt, justitiam non esse in omnibus æqualem, sed varios admittere gradus.

Prob. 3°. Ratione. 1°. Non magis in omnibus æqualis censeretur justitia, qua iniquitas & injustitia: atqui injustitia non est eadem in omnibus; ergo nec justitia. 2°. Debet esse quædam proportio justitiam inter & præparationem quæ ad eam effertur: atqui præparatio illa in omnibus non est æqualis; ergo nec justitia. 3°. Justitia hujus

vite est quasi mensura præmii quod in altera recipitur: atqui præmium in altera vita recipiendum profecto non erit æquale; ergo pariter omnium justorum in hac vita peregrinantium æqualis non est justitia.

Rationi igitur Scripturæque & Patrum autoritati consentaneum prorsus est illud Concilii Tridentini decretum: *Si quis dixerit justitiam acceptam non augeri coram Deo per bona opera..... anathema sit.* (Sess. 6. de justificat. can. 4.)

